

Závěr č. 15

ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 3. 10. 2005

- Výklad ustanovení § 179 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb.

Podle ustanovení § 179 odst. 2 správního řádu se v případě řízení pravomocně skončených před 1. 1. 2006 postupuje při přezkumném řízení, obnově řízení nebo vydávání nového rozhodnutí podle tohoto zákona, včetně lhůt, v nichž lze takové řízení zahájit, resp. ukončit. Naopak v případě, kdy bude např. řízení o přezkoumání rozhodnutí mimo odvolací řízení podle § 65 a násl. zákona č. 71/1967 Sb. zahájeno před 1. 1. 2006, se na provedení a dokončení takového řízení bude vztahovat ustanovení § 179 odst. 1 správního řádu a na základě toho se dokončí podle dosavadních předpisů.

Ustanovení nového správního řádu o přezkumném řízení se přitom vztahují i na přezkoumávání souladu veřejnoprávních smluv a opatření obecné povahy s právními předpisy a na rušení vyjádření, osvědčení nebo sdělení správních orgánů, resp. jiných úkonů správních orgánů, jejichž rušení není zvlášť upraveno.

Odůvodnění:

Podle § 179 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, platí, že bylo-li řízení pravomocně skončeno před účinností tohoto zákona (tedy před 1. 1. 2006), postupuje se při přezkumném řízení, obnově řízení nebo vydávání nového rozhodnutí podle tohoto zákona, včetně lhůt, v nichž lze takové řízení zahájit.

Na rozdíl od řádných opravných prostředků, kdy bude na základě § 179 odst. 1 pro přezkum rozhodnutí, která nenabudou právní moci před 1. 1. 2006, aplikován zákon č. 71/1967 Sb., se na přezkum správních aktů, které nabyly právní moci před 1. 1. 2006, vztahuje již v plném rozsahu nová právní úprava, tedy ustanovení nového správního řádu o přezkumném řízení, obnově řízení a vydávání nového rozhodnutí, a to včetně lhůt, v nichž lze příslušné řízení zahájit, resp. v nichž musí být takové řízení ukončeno. Vzhledem k tomu, že pro délku a počítání těchto lhůt stanovených novým správním řádem nejsou v jeho přechodných ustanoveních stanovena žádná zvláštní pravidla, uplatní se pro jejich délku výše citovaná ustanovení a pro běh lhůt ustanovení § 40 upravující počítání času.

Podle § 96 odst. 1 lze usnesení o zahájení přezkumného řízení vydat nejdéle do 2 měsíců ode dne, kdy se příslušný správní orgán dozvěděl o důvodu pro zahájení

přezkumného řízení, nejpozději však do 1 roku od právní moci rozhodnutí ve věci. Podle § 97 odst. 2 pak nelze rozhodnutí ve věci v přezkumném řízení v prvním stupni vydat po uplynutí 15 měsíců ode dne právní moci rozhodnutí ve věci. Ustanovení § 97 odst. 2 výslovně mluví o „rozhodnutí v přezkumném řízení v prvním stupni“. Z toho vyplývá, že v oné 15-měsíční lhůtě ode dne právní moci rozhodnutí ve věci nemusí rozhodnutí v přezkumném řízení nabýt právní moci.

Stávající právní úprava přezkoumání rozhodnutí mimo odvolací řízení, kterou nahrazuje v novém správním řádu právní úprava přezkumného řízení, žádné ustanovení o zahájení řízení podle § 65 a násl. zákona č. 71/1967 Sb. neobsahuje. Podle § 68 odst. 1 stávajícího správního řádu nemůže správní orgán zrušit nebo změnit rozhodnutí mimo odvolací řízení po uplynutí tří let od právní moci napadeného rozhodnutí. Po 1. 1. 2006 však již nebude možné v případě rozhodnutí, která nabudou právní moci před 1. 1. 2006, vycházet z této tříleté lhůty a při přezkoumávání pravomocného rozhodnutí nebude možné postupovat ani podle ustanovení § 65 a násl. zákona č. 71/1967 Sb., ale rozhodnutí v přezkumném řízení bude třeba vydat ve lhůtách stanovených v § 96 odst. 1 a § 97 odst. 2 nového správního řádu. Subjektivní lhůta, kterou doposud právní úprava nezná, však začne běžet až od 1. 1. 2006.

V případě, že bude před 1. 1. 2006 zahájeno řízení o přezkoumání rozhodnutí mimo odvolací řízení podle § 65 a násl. zákona č. 71/1967 Sb. jakožto řízení z moci úřední se na provedení a dokončení takového řízení bude vztahovat ustanovení § 179 odst. 1 správního řádu a na základě toho se dokončí podle dosavadních předpisů. V případě řízení zahájených na základě § 65 a násl. zákona č. 71/1967 Sb. před 1. 1. 2006 to tedy bude znamenat, že v takovém řízení bude moci správní orgán zrušit nebo změnit pravomocné rozhodnutí do uplynutí lhůty tří let od jeho právní moci a pro tyto případy se tedy lhůty obsažené v § 96 odst. 1 a § 97 odst. 2 nového správního řádu neuplatní.

Ustanovení správního řádu o přezkumném řízení se vztahují rovněž pro přezkoumávání souladu veřejnoprávních smluv a opatření obecné povahy s právními předpisy (§ 165 odst. 7 resp. § 174 odst. 2) a také pro rušení vyjádření, osvědčení nebo sdělení správních orgánů, resp. jiných úkonů správních orgánů, jejichž rušení není zvlášť upraveno (§ 156 odst. 2 a § 158 odst. 2), mezi něž patří i tzv. závazná stanoviska (§ 149). Na základě § 165 odst. 7 se však pro přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy nepoužijí lhůty stanovené v § 96 odst. 1 a § 97 odst. 2, a to ani pro veřejnoprávní smlouvy uzavřené před účinností nového správního řádu (viz § 182 odst. 2).

Pokud jde o obnovu řízení ve vztahu k řízením, která budou pravomocně skončena před 1. 1. 2006, bude situace obdobná jako v případě přezkumného řízení.

Pokud nebude řízení podle § 63 zákona č. 71/1967 Sb. zahájeno před 1. 1. 2006, použijí se na obnovu řízení pravomocně skončených před tímto datem bez dalšího a v plném rozsahu ustanovení nového správního řádu o obnově řízení. Pokud však bude řízení podle § 63 zákona č. 71/1967 Sb. zahájeno před 1. 1. 2006, bude se na tato řízení vztahovat ustanovení § 179 odst. 1 nového správního řádu a na základě toho se dokončí podle dosavadních předpisů (včetně možnosti podat proti rozhodnutí o obnově řízení odvolání ve smyslu § 63 odst. 5 zákona č. 71/1967 Sb.). V případě řízení zahájených před 1. 1. 2006 na základě § 63 zákona č. 71/1967 Sb. to tedy bude znamenat, že v takovém řízení bude moci správní orgán povolit nebo nařídit obnovu řízení (tedy vydat rozhodnutí v prvním stupni) do uplynutí lhůty tří let od jeho právní moci a v případě, kdy by měla být důvodem obnovy řízení skutečnost, že rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem, i po uplynutí této lhůty. Pro tyto případy se tedy lhůty stanovené v § 100 odst. 2 až 4 nového správního řádu neuplatní